

[Viggo Starcke.]

af et mindre onde fremfor et større onde, og alle de argumenter, som taler imod Tysklands optagelse i NATO, Tysklands oprustning, Tysklands genvindelse af suveræniteten, er det nødvendigt at tage hensyn til. Alle de dybe følelsesreaktioner, der kommer op i en nation, der har oplevet 1848, 1864, 1914, besættelsen i 1940 og årene derefter, hvor den tyske nazistiske magt dominerede Danmark, lader sig ikke udslette så forfærdelig let, og Danmarks tusindårige naboskab til Tyskland har givet os erfaringer for, at i visse perioder har den tyske magt været aggressiv og militaristisk. Den var det under det første sammenstød mellem Danmark og Tyskland i året 810, da det var Karl den Stores fremtrængen, der fremkaldte et krigersk sammenstød med Danmark, og i det sidste århundrede har Tyskland været stærkt præget af militarisme.

Det, som bringer mange mennesker til at ængstes for Tysklands oprustning, er, at Tyskland i dag er splittet i en østlig og en vestlig del, og at ønsket om en genforening kan medføre episoder, som kan være farlige, og dette, at der i den tyske befolkning efter det sidste nederlag, som efter andre nederlag, lever følelser og tanker om hævn og om revanche. Endelig har Danmark som nabo til Tyskland med et vist ubehag set de eventualiteter i møde, at dansk og tysk militær skal stå side om side i en fælles opgave, og at den sydslesvigske ungdom, der har haft bitre erfaringer i hele to verdenskrige, hvor de har måttet kæmpe for en sag, som ikke var deres, nu igen risikerer at skulle være soldater under tvangsudskrivning i en magts tjeneste, som de ikke af hjertet tilhører. Såvidt jeg ved, er der i den tyske grundlovs § 4 garantier for, at ingen i Tyskland kan tvinges til militærtjeneste mod sin overbevisning, og jeg håber meget, at denne paragraf, som er i den dansksindede sydslesvigske ungdoms interesse, ikke bliver ændret.

Alle de argumenter, der taler imod det, der sker nu ved ratificeringen af Parisaftalerne, er reelle argumenter, som vejer tungt, men det er kun en del af argumenterne, og når man skal bedømme en sag, kan man ikke nøjes med at fremføre en del eller en trediedel af argumenterne. I histo-

rien og i udenrigspolitikken skifter skyerne ofte på himmelen, og den udenrigspolitiske kurs kan ikke være skematisk, men må tage hensyn til de problemer, der dukker op undervejs.

I 1949, da den store demokratiske defensive forsvarsalliance blev skabt, da brød Danmark med en neutralitetspolitik, som vi havde haft gennem mange, mange år. Det var et meget afgørende skel. Det, vi nu har at tage stilling til, er ikke en forandring i vor udenrigspolitik af samme afgørende karakter som i 1949, men må dog alligevel siges at være af så stor betydning, at den påkalder hele befolkningens interesse. I den periode, Danmark var neutralt og isoleret, kan man godt sige, at Danmark havde det meste af sin suverænitæt; og opretholdelsen af et lands suverænitæt er et ideal, men den fuldstændige suverænitæt begrænses ganske naturligt, når nationer skal samarbejde, når deres bestræbelser skal koordineres og integreres. Det gælder ikke blot for Danmark; men det gælder for alle nationer, der deltager i internationalt samarbejde.

I modsætning til de argumenter, jeg nævnte, der talte imod og vakte betænkelighed, synes jeg, det er nødvendigt også at se på de argumenter, der taler for.

Det er en realitet, at det, der i verdenspolitikken i dag er den store fare, ikke er Tyskland; det er kommunismen og den imperialistiske Sovjetmagt. Det, vi står overfor i dag, er ikke et samlet Tyskland, det er et delt Tyskland, og et delt Tyskland betyder ikke helt den samme fare som et samlet Tyskland. Det, vi står overfor i dag, er ikke et isoleret Tyskland, men et Tyskland, som skal være deltager i en stor demokratisk defensiv pagt; og et Tyskland, som er med i et sådant stort internationalt fællesskab, betyder ikke den samme fare, som et samlet, isoleret, stærkt rustet Tyskland betød tidligere. Derfor foreligger der i europæisk politik en helt ny situation.

Den rolle, som Tyskland spillede i den første verdenskrig og i den anden verdenskrig, var den aggressive militarismes rolle, og det kunne have været forhindret, hvis de demokratiske stater havde haft et solidarisk forbund. I mellemkrigsårene, da Folkenes Forbund var blevet skabt, var det